

FOLK OG LAND

NR. 8 — 21. ÅRGANG

LØRDAG 22. APRIL 1972

LØSSALG KR. 2,—

HAYES'S «QUISLING»

IV. «På den norske side var det et politisk vacuum»

AV RALPH HEWINS

«Quisling og Hagelin sov på hotellet (Continental) da de tidlig 9. april ble underrettet om at tyskerne hadde gjort invasjon», sier Hayes korrekt (side 209).

Dette viser neppe at de to menn var på vakt og ivrig ventet på en invasjon som de antas å ha fremkalt — gir neppe et bilde av konspiratorer som sympatiserte med inntrengerne og var rede til å samarbeide med dem — viser neppe to ærgjerrige eventyrere oppsatt på å gripe makten ved hjelp av nazibataljonene.

Likevel er dette det bilde Hayes anstrenger seg for å male mellom side 124, hvor han sier «Quislings offentlige forpliktelse overfor Tyskland forsterket inntrykket av at han nå (sommeren 1939) hadde sluttet seg til

Professor Jon Skeie, norsk rettsvitenskaps grand old man felte en knusende dom over «retts»oppgjøret og rettsvindelen.

nazidoktrinene i deres fulle utstrekning» og side 209 hvor han konkluderer «Alt de hadde arbeidet for skjedde nå.»

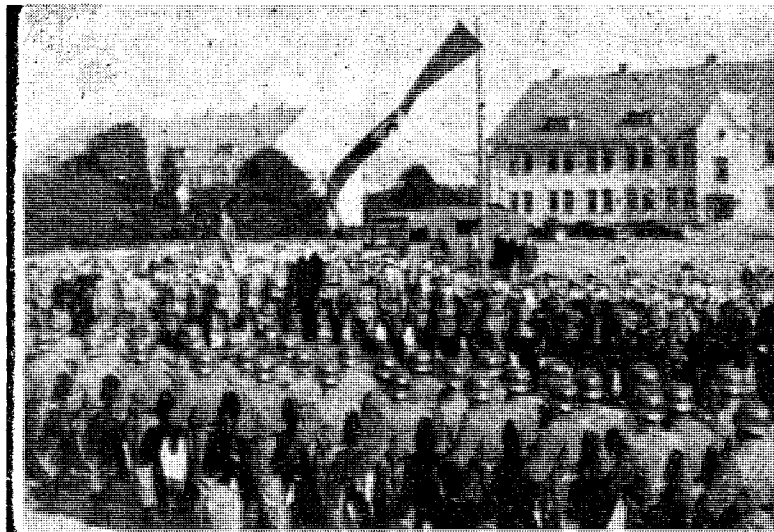
Dette er også den linje hans sosialistiske opponenter slo inn på 8 år tidligere og som ble utnyttet av hans seirende anklagere i 1945. Det svarer hverken til Quislings karakter, foreliggende kjennsgjæringer eller det som videre hendte slik det er medgitt av hans baktalere. Derfor den kunstige «Quisling-gåten». Men det tjener den avgjørende hensikt å skade en sydebukk for den norske katastrofe og hans henrettelse sonet for sløvheten og feigheten hos de ansvarlige myndigheter og også for folkets dårlige samvittighet. Videre kamouflerte oppfinnelsen av en «quisling» dobbeltspillet og udugeligheten hos de allierte, spesielt Churchill, og skaffet senere et passende hatets propagandasymbol for den britiske regjering og den norske eksilregjering i London.

Britisk propaganda og fri norsk propaganda i London og Stockholm hjalp med til å festne «quisling»-bildet. Det samme gjorde internasjonal motvilje mot den tyske okkupasjon og feilene, svakheten og opptredenen hos NS ettersom krigen trakk i langdrag. Da tidevannet begynte å snu, holdt eksilfolkene opp med å fortvile og forberedte iherdig en hevn som ville flytte skylden fra dem selv over på Quisling, profeten som viste seg å få rett 9. april og i de neste fem år forgjeves forsøkte å tjene som en buffer mot tyske utskielser. Quislingsaken var kulminasjonen av det fri norske alibi.

Man trodde i alminnelighet at dette skulle bli det siste ord, men straks frendens sykelige velbefinnende ga seg kom hele regjeringssaken under ildgivning, spesielt fra professor Jon Skeie, juristenes doyen og dr. Johan Scharffenberg, den åpenhjertige humanist og publisist. Denne kritikk har vært stigende i 25 år, med advokater og historikere

vervet den ene etter den annen for å understøtte the Establishments sak og bevare dets makt, mens samtidig det motsatte syn har steget i kurs hjemme og ute — inntil Quisling har blitt et fast nummer for norsk foreleggervirksomhet og hans sak har nådd frem til den internasjonale domstol i Strassburg.

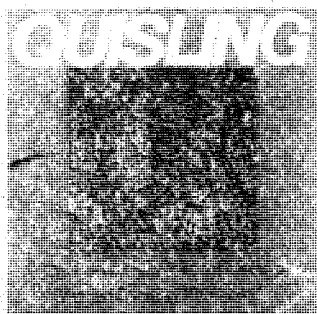
I denne opptrapping befinner Paul Hayes seg, vitende eller uvitende, som redskap for det norske Establishment. Etter å ha brukt de 7 år fra 1963 til 1969 på å lage sin bok, med en uende-

lighet av ny litteratur å gjøre bruk av, dessuten med hjelp fra den norske regjering, Oslo Universitet og Kriminalpolitiet, skulle en kunne ha trodd at han kunne produsere et tidsmessig arbeide av verdi. Isteden får vi en repetisjon av de velbrukte (Fort. fra side 6)

Dr. Paul M. Hayes svarer Hewins

Og hevder at han ikke har vært påvirket av andre

Jeg har idag med forbauselse lest det R.A. Hewins byr frem i FOLK OG LAND for 18. mars. Jeg ville gjerne sette en eller to ting på sin rette plass, skjønt jeg antar i betraktning av politikken til Deres avis at De knapt vil offentliggjøre mine kommentarer. Faktum er at jeg har fått betydelig hjelp av dr. Riste, professor Skodvin og de andre herrer De nevner, men denne hjelp var av teknisk art. De har intet ansvar av noen art for noe synspunkt jeg har gitt uttrykk for. Jeg vet faktisk om minst en av dem som har vesentlig annen mening enn jeg i en rekke spørsmål. Fremgangsmåten med å klumpe sammen alle dem som man har meningsforskjell med smaker for meg av forfølgelsesvanvidd.

Mr. Hewins gjør også flere bemerkninger om litteraturfortegnelse etc. idet han meget beleilig ignorerer det faktum at noen av de arbeider han har referert til ikke var publisert da mitt manuskript ble skrevet. Og jeg tilføyer at det ikke er vanlig praksis for historikere i dette land å nevne hver eneste bok, brosjyre eller intervju i en litteraturfortegnelse. Jeg gjorde heller ikke krav på at min litteraturfortegnelse var uttømmende, for jeg hadde en rekke konfidensielle intervjuer med viktige personer på betingelse av at jeg ikke avslørte hverken kilde eller anledning. Men jeg har foretrukket å stole helt ut på det skrevne ord — det er mindre selektivt enn erindringer. Mr. Hewins's «novelette», skjult under titlen «Prophet without Honour» — og som med meget større rett burde ha hatt titlen «Profit without Honour» — inneholdt hverken fotnoter eller litteraturfortegnelse. Likevel venter han at akademikere i dette land og antagelig i Norge skal ta ham alvorlig som historiker! Mr. Hewins's kapasitet til å dømme om historisk praksis ved dette universitet er også temmelig suspekt, ettersom hans eneste kvalifikasjon er en B. A. (Bachelor of Arts) i moderne historie (Third

Efter halvannet års grubling har Norsk Militært Tidsskrift endelig bestemt seg for å gi en selvstendig omtale av Haleses frontkjemperbok fra Leningradfronten «I forreste linje». Vi synes ikke resultatet svarer til den lange grublingen slik det påpekes i en artikkel på side 5. Bildet viser Den norske Legion som defilerer for Quisling i Falingbostel.

LIKVIDERINGSARTIKLEN på side 5 behandler det bestialske mord på Colberg som Gulosten og hans kone deltok i.

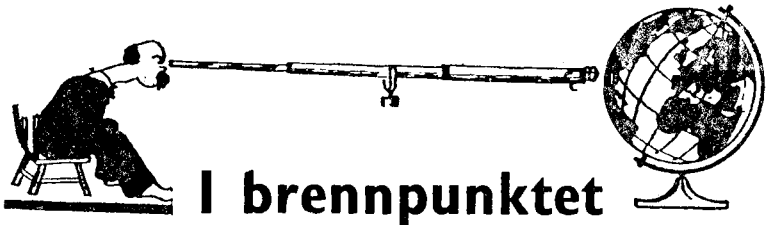
DET FORESTÅENDE VALG I BADEN-WÜRTEMBERG er emnet for dette nummers «I brennpunktet» og lederen gir noen kommentarer til det innlegg fra dr. Hayes som begynner på denne side. Se sidene 2 og 3.

DEMOKRATIET SOM TVANGSSTAT er en artikkel vi har hentet fra vår svenske kollega «Fria Ord». Se side 5.

UNGDOMSSTOFFET finnes som vanlig på side 4 og ellers er det litt av hvert annet av interesse.

Class) som daterer seg fra 1930. Jeg blir fra tid til annen overrasket over studenters manglende evne til å lære noe om metode, eller om hvorledes man nærmer seg emnet, eller om evne til å skjelle mellom meninger og kjennsgjæringer, men jeg er noe trøstet etter å ha fått vite gjennom lesningen av Mr. Hewins's arbeide at dette ikke akkurat er et moderne fenomen. Jeg gjør intet krav på å ha monopolisert dyden, heller ikke tror jeg at min bibliografi over Quisling er perfekt, men jeg gikk løs på oppgaven uten noen fastlag-

(Fort. side 4)

I brennpunktet

Det som naturligvis i første rekke samler interessen nå er det delstatsvalg som skal holdes i Baden-Württemberg om noen få dager, nærmere bestemt 23. april. Vanligvis påkaller jo ikke slike tyske delstatsvalg den store interesse, men det forestående valg i Baden-Württemberg kan bli avgjørende for bundesregjering Brandts være eller ikke være.

At valget får denne betydning skyldes Brandts usikre regjeringsposisjon i forbindelse med ratifiseringen av østavtalene i forbundsdagen. Saken er som kjent den at kristeligdemokratene nå har 21 mot regjeringskoalisjonens 20 representanter i Bundesrat og beholdes dette flertall etter valget i Baden-Württemberg regner man med at Bundesrat vil stemme mot østavtalene, noe som vil ha tilfølgende at det da i Bundestag kreves et flertall på 249 stemmer hvis østavtalene skal ratifiseres. Brandts sosialdemokrater og koalisjonspartneren fridemokratene har riktignok tilsammen noen flere valgte representanter, men mange av fridemokratene har fått kalde føtter og teller på knappene om de likevel skal stemme mot avtalene sammen med kristeligdemokratene. Etpar har allerede erklært å ville gjøre det. På den annen side er det etpar kristeligdemokrater som vakler, så utfallet er både spennende og tvilsomt.

Og det er her delstatsvalget i Baden-Württemberg kan få så stor betydning. Først naturligvis fordi østavtalene er sikret hvis regjeringspartiene overtar styret og representanten i Bundesrat. Men også fordi så mange av fridemokratene ser hen til resultatet av dette valg før de bestemmer seg for hva de skal stemme når det gjelder østavtalene.

Det er som kjent en stemmegrense på 5 % i Tyskland for at et parti kan bli representert ved et valg. Ved siste delstatsvalg lå de tre forannevnte partier samt nasjonaldemokratene over denne sperregrense. CDU hadde da 44,2 %, SPD 29 %, FDP 14,4 % og NPD 9,8 %. En meningsmåling nylig ga det resultat at CDU ville få 45 %, SPD 39 %, FDP 7 % og NPD 1 %. 6 % hadde ennå ikke stemt på andre partier. Det er naturligvis ikke godt å si om dette holder på val-

gets dag, men det har iallfall ført til at NDP har trukket seg fra valgdeltakelse for ikke å hjelpe regjeringskoalisjonen med bortkastede stemmer. Den prosenten kan man vel da uten videre plusse på CDUs andel med. Erfaringsmessig viser det seg også at minst 2/3 av stemmene til dem som ikke har bestemt seg tilfaller CDU. Og holder det regnestykket, så skulle CDU komme opp i ca. 50 % og dermed klare en regjeringsdannelse alene. Nå regjerer det sammen med sosialdemokratene — den siste rest av «den store koalisjon».

Så spørres det naturligvis om FDP nå virkelig klarer 5 %-sperringen. Det ansees slett ikke sikkert. Og får ikke partiet mer enn 7 %, så kan det ikke regne med noen representasjon ved neste bundestagsvalg. Det er her de fridemokratiske representanter står overfor så dystre politiske fremtidsutsikter at flere kan komme til å redde seg over til CDU i tide ved å stemme mot østavtalene. Sannsynligvis vil en god del sosialdemokratiske velgere, som ved tidligere valg, stemme fridemokratisk for å redde koalisjonspartneren og hindre frafall i bundestagen og det kan igjen influere på SDP's eget stemmetall.

Naturligvis spiller østavtalene stor rolle ved delstatsvalget, men også indrepolitisk spørsmål kommer nok til å ha betydning. Det faktiske forhold er jo nemlig det at om Brandt har stor støtte for sin østpolitikk, så er det skrøpelige greier med innenrikspolitikken. I første rekke er det finansminister Schiller som her får ta skylden. Hans skattereform har vist seg å være en fullstendig fiasko og han har kommet opp i en affære med en svoger som det lukter korrupsjon av. Hertil kommer da en sterk prisstigning som har rammet store deler av befolkningen hardt. Videre stiger antallet av voldsbrytelser stadig og ved skoler og universiteter herjer venstreradikale uten at det gripes inn. Også i selveste Bundeswehr er det nå en rystende mangel på disiplin.

Det er ikke rart at Brandt og hans regjering under disse omstendigheter gjemmer seg godt bak østavtalenes kappe. Det er vel snart hans eneste aktivum i mange vel-

Dansk 70-åring

Herr redaktør!

For noen dager siden fikk jeg vite at Ejnar Vaaben, Glumsø, Danmark fyller 70 år 27. april.

Vaaben var en av de første, om ikke den første nordlender som gikk inn for et forenet Europa, i skrift og tale og gjennom direkte personlig kontakt med for eksempel Adolf Hitler og andre tyske og ikke-tyske personligheter. Riktignok skulle dette hans Europa se noe annerledes ut enn det som nå blir brygget sammen. Hans bok «Ein Däne spricht zu Deutschland» kom såvidt jeg erindrer ut allerede før 1933.

Vaaben var og er en typisk «Einzelgänger». Han tilhørte således ikke Clausen-partiet. Til å begynne med sluttet han seg heller ikke til Waffen-SS. I 1940 var han jo allerede bortimot firti år gammel. Han hadde tjent sin verneplikt i den kongelige Garde i København. Da det imidlertid etter og med Stalingrad ble alvor, da strømmen av frivillige nesten opphørte, da meldte Vaaben seg, typisk nok, over firti år gammel, som frivillig i Waffen-SS. Han fikk jernkorset i 1944 etter fortjenstfull innsats i forreste linje i Frankrike.

Som hans gamle kommandør føler jeg trang til å sende ham og hans frue en hilsen på 70-årsdagen. De har begge blitt ydmyget på den mest motbydelige måte og led i lengere tid bitter nød. De skal imidlertid vite at de ikke står alene og at Vaabens innsats ikke har vært «omsonst». Heldigvis har han kunnet bevare sin robuste sunnhet og også sin skapende kraft. I nær fremtid kommer det således en ny artikkel av ham i «Nation Europa».

Hannover, 18. mars 1972.

Dr. Rudolf Jacobsen

*

Det er dette blads redaksjon en glede og en ære å kunne slutte seg til dr. Jacobsens jubileumshilsen til vår danske meningsfelle.

Red.

geres øyne. Og han kjemper med alle midler for sin avtale med de røde brødre hinsides jernteppe. Han truer med at Tyskland vil bli isolert både av øst og vest hvis avtalene ikke blir vedtatt.

Skulle østavtalene ikke bli ratifisert blir det antagelig utskrevet nyvalg til bundestag, så delstatsvalget 23. ds. kan faktisk bli innledningen til et slikt valg.

Politicus

ÅRSMØTE

I FORBUNDET FOR SOSIAL OPPREISNING

holdes fredag 28. april kl. 17 i Restaurant Grotten, Wergelandsveien 5, Oslo.

Adgang har de som har betalt kontingent eller stønad for 1971 eller 1972.

Til behandling foreligger årsberetning, regnskap for 1971, valg m.v.

Melding om andre saker som ønskes tatt opp på møtet må meddeles styret (adresse Boks 3214, Oslo 4) innen 18. april.

Efter møtet blir det selskapeleg samvær på vanlig restaurantbasis.

★

Styrets medlemmer innkalles til forutgående møte samme sted kl. 15.

ARBEIDSUTVALGET

Legionen —

(Forts. fra side 7)

terte de landsmenn som iallfall gjorde en innsats for det de trodde på. I så henseende var deres innsats likeverdig og en innsats for Norges frihet.

En annen side av saken er vel at de sitater majoren gjengir fra en bok skrevet 25 år etterpå og under presset av så lang tids ensrettet propaganda, samt med et sideblikk til noe som forlaget vil sette pris på, vel ikke gir noe adekvat inntrykk av hva frontkjemperne dengang mente om den norske innsats i Skotland.

Det faller vel også på forfatterens og ikke på majorens kappe når det heter at «Alle vet at minst 50 % av dem (frontkjemperne i sin alminnelighet må det vel betydning slik det gjengis) ikke er NS —». Vi vet det ikke, og det medfører heller ikke riktighet. Og for de aller fleste, for ikke å si alle som ikke var medlemmer, så gjelder det iallfall at deres grunnsyn falt sammen med partiets på vesentlige punkter. Men heller ikke Knut Ham-sun, som vel var et av Tysklands største aktiva på kulturfronten, hadde jo etter sigende meldt seg inn i NS. Skjønt han jo bar kamporganisasjonens merke selv under rettssaken mot ham.

Endelig vil vi sette fingeren på at frontkjemperne slett ikke slapp fra «retts»-oppgjøret noe billigere enn andre. Hvis anmelderen hadde vært bare litt orientert om det han skrev om ville han visst at alle med straffer under 8 år fikk halv soning og at det altså intet underlig var i at Halse med 7 år slapp ut allerede i 1949. Så «begrunnelsen» for det er ganske enkel og det er intet mystisk ved den sak.

Hermed overlater vi da majoren og hans bokanmeldelse til seg selv og til glem-selen.

«VERRE ENN HITLER»

Vi lever på mange måter i en rekordenes tidsalder, men da vi leste at det fantes et slikt menneske som overfor antydning, ble vi sant å si litt fælne, som det heter. Vi trodde, etter alle disse årene med «opplysning» etc. at Adolf Hitler var den absolutte toppen på pyramiden av storpolitiske gangstere, og at ingen nulevende hadde fantasi tilstrekkelig til å forestille seg noe som helst hinsides den tidligere stortyske fører. Men vår hjemlige fiskeriekspert, Klaus Sunnanå, er tydeligvis en mann med overordentlige evner i så henseende, han fornemmer perspektiver som er skjult for oss vanlige dødlige. I sitt partsinnlegg om Fellesmarkedet, «Nei til EEC», serverer han følgende kraftsats: «Den mann som personleg har gjort den største innsats for å bygge opp det europeiske økonomiske fellesskapet, er tyskeren Walter Hallstein. Hans plan for europeisk integrasjon er rett nok ein annan enn den Hitler hadde, men den er truleg fårlegare for demokratiet og dei små landa i Europa».

MATFISK TILBYS

Ferskfisk, Torsk iset pr. kg kr.	2,90
Ditto saltet	5,—
Fersk Torskfilet med skinn	6,—
Ditto saltet	10,—
Rogn fersk	3,—
Ditto sukkersaltet for kaviar	4,—
Torsketing, ferske	3,—
Ditto saltet	4,50
Torskehoder, kjaker fersk	1,50
Ditto saltet	2,—
Sunnmager av Torsk saltet	3,—
Torfisktorsk til lutfisk	10,—

Alle priser inkl. emballasje fob. pluss moms

Skriv eller ring

GOTFRED ANGELSEN
8363 Tangstad i Lofoten
Telefon 2109 d.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSON, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Kommentaren fra dr. Hayes

Vi bringer idag på første side en kommentar fra dr. Paul M. Hayes, Oxford, til en av de artikler Ralph Hewins i den senere tid har skrevet om Hayes's Quislingbiografi. Vi skulle tro at Hewins selv, om han finner det påkrevet, vil knytte noen bemerkninger til kommentaren, men vi synes det også for vårt eget vedkommende kan være grunn til å si noe.

Dr. Hayes's innlegg synes for oss bedre enn noe annet å vise at han er temmelig uvitende om norske forhold, noe som ikke skal forundre noen som kjenner hans norske «tekniske» rådgivere. Først og fremst kan det neppe være noen grunn for dr. Hayes til å reise tvil om dette blads pressemessige anstendighet. Vi har aldri nektet noen et saklig og sømmelig tilsvare hvis vedkommende har vært angrepet i FOLK OG LAND, og hadde dr. Hayes søkt andre «tekniske» rådgivere ville han raskt ha kunnet bli klar over at det er den annen part i kontroversen om Quisling og det norske «retts»oppgjør som i de siste mere enn 25 år har hindret andre enn legendeforsvarerne å komme til orde på en skikkelig måte i den helt dominerende masse av aviser, publikasjoner, bøker og kringkasting som har stått til deres tjeneste. Slipper man for et syns skyld en gang i mellom noen til, så skjer det i barbert form og bremsene slås straks på hvis man kommer inn på virkelig vitale spørsmål. FOLK OG LAND derimot har gang på gang tilkjennegitt at våre spalter står åpne for diskusjon også for den annen part og vi har til og med gjort direkte henvendelse til endel av dem. Så dette sparket til FOLK OG LAND — som vel skyldes den «tekniske» hjelp han har fått — kunne dr. Hayes ha spart seg — hvis han på sin side ventet at man i dette land skal ta ham alvorlig som historiker, og ikke se også på ham som en slags assisterende forsvarsadvokat for legendeforsvarerne og det norske Establishment. Slik man i vide kretser gjør når det gjelder norske samtidshistorikere.

De bemerkninger Hewins gjorde til dr. Hayes's kilder i henhold til litteraturfortegnelsen skal vi la ligge her, men når dr. Hayes finner grunn til å skrive at Ralph Hewins's «capacity for judging historical practise in this university (Oxford) is also rather suspect», så synes vi nok på vår side at det også er «rather suspect» at en historiker påbeholder seg «confidential interviews with important figures on condition that I did not reveal the source or occasion.» Den slags kaller vi ikke her i landet for brukbare kilder under seriøs historieskrivning, og kan neppe være «standard practise for historians» i England heller. Eller hva mener «teknisk» rådgiver Magne Skodvin?

Vi vet ikke hvem disse «important figures» kan være, men det later iallfall til at de opplysninger de i den ytterste hemmelighet har hvisket dr. Hayes i øret etter resultatet å dømme er like mangelfulle som de tekniske råd han har fått.

Det dr. Hayes skriver om Ralph Hewins's Quisling-bok vil vel forfatteren selv best kunne ta seg av, men vi føler dog trang til å si noen få ord også om den sak. Som det vil fremgå av dette blads anmeldelse i sin tid av Ralph Hewins's bok, så hadde vi adskillige bemerkninger å gjøre og vi så heller ikke på den som noe historisk arbeide i vanlig betydning. Det var et arbeide av journalistisk art, skrevet også for å underholde, men det var dog bygget på et inngående forarbeide og for første gang i etterkrigs-

Boken til den tyske skodvindsippel Loock på norsk

Gyldendal reklamerer nå med en norsk utgave av boken til den venstreradikale (selv hevdet han forøvrig nylig i et foredrag i Oslo å være «konservativ!») professor ved det noksom kjente Freie Universität, Berlin, Hans-Dietrich Loock: «Quisling, Rosenberg og Terboven. Zur Vorgeschichte und Geschichte der nationalsozialistischen Revolution in Norwegen», som utkom på tysk i 1970 og som vi dengang såvidt nevnte. Det fremgikk av boken og av omtalen dengang at også han hadde sittet ved den mangfoldige professor Skodvins føtter og latt seg berette om det norske Establishments syn. Som den venstreradikale mann han er, hadde vel professor Loock forøvrig selv funnet frem til for den norske legende akseptable resultater, han var jo vant til å

tiden også på samtaler med og opplysninger gitt av den annen part i denne sak. Dessverre bar boken i noen grad preg av vel fantasifulle beretninger fra et bestemt hold. Meget av dette ble iallfall delvis rettet i den norske utgaven.

Det dr. Hayes imidlertid overser — kanskje fordi hans «tekniske» rådgivere ikke bare har vært tekniske alltid — er at Ralph Hewins etter at Quislingboken ble skrevet har levert et første-klasses og verdifullt historisk forskningsarbeide omkring det emne dr. Hayes også har beskjeftiget seg med. Storparten av de resultater han har kommet til, og vel å merke resultater som enhver historiegranser må ta alvorlig, har vært offentliggjort opp gjennom årene i dette blad. Det er tydeligvis helt ukjent stoff for dr. Hayes, noe man kanskje ikke først og fremst skal bebreide ham, men hans «tekniske» norske rådgivere.

Også en annen ting later det til at dr. Hayes er temmelig uvitende om, nemlig at det norske Establishment i sin kamp for å støtte opp under den vaklende legende om det store «landsforræderi» og det kapitulerte, men dog fortsatt «krigførende» Norge, har grepet til de utroligste midler med meningsknebling, økonomisk forfølgelse, skremsler og misbruk av lov og rett, slik at en utenlandsk historiker ikke uten videre kan se på opplysninger de måtte få fra det hold her i landet som noe å bygge på. Så ganske tvertimot. Og ikke minst Ralph Hewins har fått føle den slags midler man griper til.

Rektor Vilhelm Ullmann død

Quislings venn som ikke lot seg skremme fra å ta ham i forsvar

Rektor Vilhelm Ullmann er død, 86 år gammel. Når vi nevner det her i dette blad, så er det dels fordi han var Vidkun Quislings nære venn helt fra skoledagene og dels fordi dette vennskap stakk så dypt at han som en av de få ikke lot seg skremme fra i rettssaken mot Quisling å tegne et helt igjennom sympatisk bilde av vennen. Det kan kanskje ikke synes så modig idag, men den som husker atmosfæren

dengang av hat og forfølgelsestrang, forstår det bedre. Det var jo så ilde at selv en tidligere NS-lagfører i Elverum, oberst Hiorth, lot seg forlede til å fortelle i retten at han nærmest ikke kjente noe til Quisling i det hele tatt!

Rektor Ullmann sa i retten bl. a.: «Vi (Quisling og han) ble meget gode venner, var daglig sammen i skoletiden, og vennskapet har fortsatt gjennom alle år. Siste gang jeg var sammen med ham og hadde fortrolige samtaler med ham, det var engang i januar 1940. Så langt frem har altså — kan jeg si — det gode vennskap strukket seg. Og jeg får vel tilføye at i de senere år har vår politiske innstilling naturligvis vært helt motsatt hverandre. Men når vi har truffet hverandre på gaten, har vi alltid hatt fortrolige samtaler, og vi har snakket sammen som gode venner.»

Det skulle ikke lite mot til å bekjenne åpent å ha hatt et slikt samkvem med selveste hoved«landsforræderen»!

Forsvareren pekte da også på at han hadde «gitt et meget fordelaktig bilde av Quisling også som moralsk personlighet» og det kunne han vel også trygt si etter at Ullmann under de rådende forhold hadde sagt bl. a.: «Jeg vil også gjerne tilføye at det var ikke bare meg, men hele klassen uten unntagelse — jeg har snakket med et par, da jeg ble innstevnt her som vitne, ja forresten også under krigen har jeg truffet et par av de tidligere klassekamerater og snakket med dem om ham — og jeg er sikker på at jeg snakker på alle kameratens vegne, når jeg betegner ham som en meget trofast, snill og god venn. Han var overordentlig lærd etter våre begreper, vi så opp til ham, vi beundret ham, ja, jeg tør si, at vi satte ham opp på en pidestall, og det mener jeg å kunne si ikke bare på egne, men på hele klassens vegne. Vi merket aldri noe ondskapsfullt, tvertimot. — —»

Når Vidkun Quislings gamle venn nå også har forlatt denne verden, så skal han blant oss minnes som en venn som var trofast også da det kostet noe, som ikke lot seg rokke i sin anstendighet av hetsen og en oppagitet masses rop på «Korsfest, korsfest!». Og dette er intet dårlig minne å etterlate seg.

behandle samtidshistorien på en egnet måte fra sin tid ved det halvvrøde Institut für Zeitgeschichte i München, alle gode «motstandsmenn»s historieinstitutt.

Som en ekstra reklame i forbindelse med utgivelsen av hans bok på norsk har det såkalte Goethe-Institut i Oslo («in Zusammenarbeit» med Historisk Klubb, som såvidt vi vet er en slags Skodvin-klubb, kalt professor Loock til å holde et foredrag her med påfølgende diskusjon. Foredraget heter karakteristisk nok: «Zur Fascismusdebatte in der Bundesrepublik — Betrachtungen eines Historikers» og hva betraktningene munnar ut i fremgår av følgende opplysning i bekjentgjørelsen: «I sitt foredrag vil professor Loock beskjeftige seg med forskjellige definisjoner av fascismusbegrepet i verkene til Ernst Nolte, Reinhard Kühnl, som kan gjelde som representant for «det nye venstre», Martin Brozat, Hans Mommsen og andre.»

I Gyldendals forhåndsklame for boken gjengis ellers bl. a. et forord av Magne Skodvin, hvori han med kledelig beskjedenhets slår fast at «Sjeldan hender det at ein utenlandsk forskar, med kosmopolitisk sans for den vide samanheng, står fram med grundig kjennskap til indre norske forhold». Eftersom det vel i første rekke er professor Skodvin han kan takke for dette «grundige kjennskap» er hans tilfredshet over en lærevillig disippel forståelig. Eller kanskje det her også bare er «teknisk hjelp» han har ydet? Slik som i tilfellet Hayes?

Nå kan det jo ellers når alt kommer til alt kanskje hende at vi i noen grad har gjort både Loock og Skodvin urett — skjønt vi knapt kan tro det — eftersom vi ennå ikke har lest boken, bare spredte omtaler av den. Vi skal eventuelt komme tilbake til den senere.

FOR UNGDOMMEN

Red.: Erik Rune Hansen

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring buset.

Vårlig budskap

Vårens glade budskap — til våre venstre-ekstremister og annen politisk ramp — kommer fra ingen ringere enn Oslo's politimester. I et intervju med Arbeiderbladet beklager han sterkt at det har forekommet politi-brutalitet. Den ideelle politimann lar seg både slå og spytte på! Så nå vet våre voldsdemonstranter hva de har å holde seg til. Vi vet at under ambassade-slagsmål o.l. har det hendt at politimenn har gått i bakken p.g.a. steinkasting, slag og spark. Dette er altså ikke annet enn hva den perfekte politimann må finne seg i! Selvsagt er det vanskelig å tro at politimesteren kan ha ment noe slikt, men hvem vet hva S.U.F. ml. & Co. — med litt godvilje — kan få ut av en slik uttalelse.

Onkel Politi-mentaliteten er nok ypperlig i folkeskolens trafikkundervisning, men lite realistisk i en dialog med rødglødende revolusjonær ungdom. Når man faktisk anbefaler en politimann å la seg slå ned, isteden for å ta igjen, da kan man bare føle med den menige politimann i hans håpløse og uverdige kamp imot denne ungdom. Det må i det hele tatt være herlig å være ramp idag. Helt ifra de første nølende skritt på livets vei er man under «Philismens» beskyttende vinger: «Du har ikke lov å slå meg, pappa — det sier loven». Nå har vi også fått: «Du har ikke lov å ta igjen, purkjævel — det sier Gjerde!» Selvsagt skal man ikke mishandle hverken barn eller degenerert ungdom, men når man mister retten til å oppdra og forsvare seg imot dem, da har det hele nådd det anale plan!

Lykke til N.R.P.!

Fra Sverige meldes det at en åpenbar masse-nervøsitet har dukket opp. Ensomhet, ran og sovetabletter er blitt en del av dagliglivet. Slik virker det demokratiet, som vi er blitt oppdratt til å forstå som det beste samfunnssystem, i praksis:

Hvert år må ca. 96 000 mennesker over i vernet arbeid p.g.a. stress!

Antall aborter var ifjor 20 000. I år frykter man at tallet vil bli nærmere 27 000!

Hver svenske over 14 år bruker 139 beroligende tabletter årlig!

Sverige har 400 000 fremmedarbeidere. Forholdet mellom disse og svenskene har stadig forverret seg. (Kanskje forholdet mellom masse-nervøsiteten og innvandringen kan bekrefte noe av det Hoaas hevder i «Tilbake til naturen»?)

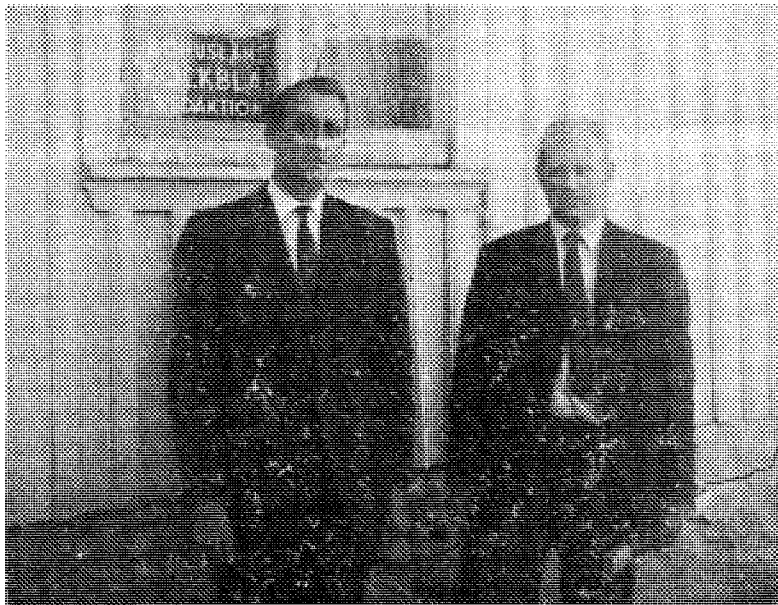
Sverige er et samfunn i

forfall. Demokratiets «frie» livslover fører til nedbrutte mennesker. Mennesker uten andre livsmål enn å nyte av øyeblikket. Når disse menneskene våkner — hvis de

gjør det — er det bare å håpe at N.R.P. — Nordiska Rikspartiet, fremdeles eksisterer og er der for å lede den trege demokratiske massen inn på den riktige vei. Den vei som fører til samhold, vennskap og harmoni. Den vei som fører til Nasjonalsosialismen. E.R.H.

De nasjonale bevegelser i Sverige og valget i 1973

BLIR DET ET SAMARBEIDE?

En svensk forbindelse skriver til oss:

De svenske nationella rörelserna beräknar göra en insats i valkampanjen 1973. Senast i FRIA ORD, har Nationella Förbundet slagit på trumman. Redan för tre månader sedan igångsatte FRI-SINNADE UNIONS-PARTIET en uppmaning till ledande representanter inom bl.a. gruppen Sv.Folkets Vål i Lund till gemensam insats. Nordiska Rikspartiet har gjort vissa mått och steg inför valet. Ledande representanter från olika grupper har besökt — i ansl. av planer på gemensam valinsats — partiledare Lundehäll, bl.a. Hans Carling från Nysvenska Rörelsen. På ovanstående foto återfinns vi SNF:s Sven Larsson under ett besök hos Lundehäll.

— Nationella segrar i Belgien, Schweiz, Holland och Italien har liksom sporrat europeiska krafter i Sverige till insats. B.A.

Meninger om EF

Fra en av våre kampfeller har vi mottatt en oppfordring til en meningsutveksling om fellesmarkedet. Selv skriver han bl.a.:

«Jeg mener at Norge alene ikke har noe å gjøre i et europeisk fellesskap. Et medlemskap vil medvirke til at vi mister enda litt av vår nasjonale suverenitet. Jeg tror vi bør satse på å forene Norden i første omgang. Vi er av den samme rase, vi har den samme kultur og snakker nesten samme språk. Vi er ett folk!

Et forenet Norden, vil bå-

Øystein Ulv:

Endelig også et nasjonalistisk økonomi-syn

Interessant tysk bidrag i serien «Junge Kritik»

I 1970-årene vil den radikale, europeiske nasjonalisme få et avgjørende maktpolitisk gjennombrudd. Langsomt har den vokset frem over en mur av hat og undertrykkelse fra borgerlig-konservative til kommunister. Holdt oppe av små, men trofaste og aktive grupperinger, er den revolusjonære nasjonalismen i ferd med å bli den eneste politiske utvei for stadig større grupperinger, massene er i drift mot noe nytt.

Den militær-nasjonalistiske revolusjon i Hellas, den massive fremmarsj i Italia (som vil få et foreløpig høydepunkt under parlamentsvalgene i mai), den sensasjonelle nasjonalist-seier ved valgene i Schweiz sist desember, er alt sammen tegn i tiden: Vår verdensdel opplever åpningsfasen til en ny gjennomgripende omforming.

I den nordlige del av Europa befinner arbeidet seg foreløpig på det teoretiske plan. Vest-Tysklands sterkt ungdomspregede nasjonalisme er her toneangivende. En seriøs debatt foregår på alle plan, en nasjonalistisk strategi legges opp i vår sydlige søsternasjon. Et nytt bidrag i denne sammenheng er en liten bok som nylig er utgitt på et mindre studentforlag med den betegnende tittel «Leistungsgemeinschaft» (Ytelsesfellesskap).* Denne bok er nummer to i en serie kalt Junge Kritik, den første «Nationalismus heute» — er tidligere blitt omtalt i vårt blad.

Det emne som tas opp i «Leistungsgemeinschaft», har altfor lenge vært lagt på

de militært og politisk, bli en maktblokk det ville stå respekt av. Da kan vi tenke på å bli medlem eller lignende av EF. Sammen med Norden kan vi være med og bestemme Europas utvikling på like fot med de andre europeiske stormakter.»

VI OPFFORDRER

alle som er interessert i nøktern historiskrivning til å sende inn aviser, klipp, bøker, dokumenter m.v. som kan belyse tiden fra 1930 og senere til INSTITUTE FOR SAMTIDSHISTORIE Tostrups gt. 29 — Oslo 2 Tlf. 44 68 83

is i vår teori: Samfunnsøkonomi er et område hvor der knapt finnes en spesifikk nasjonalistisk modell. Samtidig har en flom av mer eller mindre marxistisk litteratur uhemmet «belyst» vår vestlige verdens økonomi, delvis til ugjenkjennelighet: Ingen kan være i tvil om at ungnasjonalismen dermed har sviktet vesentlig: Uten at man tar et venstreradikalt utgangspunkt, må det kunne slås fast det muligens elementære, at de som i våre vestlige samfunn sitter med de økonomiske ressurser også har stor politisk makt, og dermed innflytelse over hele samfunnsutviklingen. I den grad vi stiller oss kritisk til denne utvikling, må vi også stille oss kritisk til den rådende økonomiske struktur i det økonomiske liv.

Vi må følgelig finne ut hvordan denne økonomi fungerer, og hvordan den bør forandres i samsvar med nasjonalistiske målsetninger. Dette er det som tas opp i boken fra «Deutscher Studenten-Anzeiger». Den er oppdelt i 5 kapitler skrevet av ulike forfattere, som hver tar for seg et emne til behandling.

Helhetsinntrykket av boken er noe ujevnt, av og til er den litt for uklar både i begrepsapparatet og i konklusjoner. Imidlertid inneholder den også analyser og modeller på et høyt plan, slik at konturene av et radikalt, nasjonalistisk syn på det økonomiske liv fremtrer. Særlig fant vi Fritz Joss' analyse av oppbygningen og makten til de internasjonale storkonserner meget vesentlig. Vi har her ett av vår tids mest fundamentale problemer hvor nasjonalismen har å innta et konkret og gjennomtenkt standpunkt.

Vi vil senere bringe et utdrag fra boken.

Øystein Ulv

*) «Leistungsgemeinschaft». Junge Kritik. Deutscher Studenten-Anzeiger-Verlag. 8630 COBURG. 1972.

Dr. Paul M. Hayes:

(Forts. fra side 1)

te synspunkter — heller ikke ble min dom om mannen sterkt influert av noen annens syn. I motsetning til storparten av dem som er nær innblandet er jeg en helt utenforstående part.

Keble College, Oxford 24. mars 1972.

Paul M. Hayes

SIEGFRIED:

Majoren i MILITÆRT TIDSSKRIFT som intet forstår

Noen betraktninger omkring en forsinket anmeldelse av Svein Halses bok «I forreste linje»

Den norske frontkjemper Svein Halse utga i 1970 på Dreyers Forlag en skildring av Den norske Legions innsats på østfronten i romanform. Boken fikk ytterst sparsom omtale i pressen, som rimelig kan være i dette hjernevaskede land, trass i den nok bærer sterkt preg av å være skrevet slik at det var mulig å finne en forlegger. Forfatteren har altså i noen grad måttet tute med iallfall mange av de ulver som er ute og går.

Imidlertid gir den nok et ganske dekkende bilde av forholdene på Leningradfronten og boken har bl. a. fått meget rosende omtale i lokalaviser av Arild Ham-sun.

Det er ikke vår mening her å gi noen omtale av eller vurdering av boken. Om den ting har vi bare dette å si at det er bedrøvelig at det ikke finnes et norsk forlag som vil og kan gi ut en militært seriøs beretning om hele den norske frontinnsats på tysk side i annen verdenskrig. Og dette så meget mere som det jo foreligger en slik beretning skrevet av en tidligere norsk offiser som selv deltok i ledende stilling, en beretning som etter hva vi hører også har vært tilbudt et norsk forlag.

Det som får oss til nå å befatte oss med boken til Halse er imidlertid noe helt annet, nemlig den omtale boken nå endelig etter halvannet års forløp får i siste nummer av Norsk Militært Tidsskrift. Riktignok har visst tidsskriftet tidligere gjengitt noe av det forlaget selv fant det heldig å si om boken, altså «vaskesedlen», men det er dog nedslående og mistrøstig at norske offiserer må tygge i halvannet år på en selvstendig omtale

av den største militære innsats fra norsk hold siden 1814.

Og hvilken omtale!, føler en faktisk trang til å utbryte. Vi vet ikke hvem denne bokmajoren i Militært Tidsskrift er som har omtalt boken. Han heter Karl Torstensen, men hans militære bakgrunn kjenner vi ikke. Han demonstrerer imidlertid klart at han er så indoktrinert når det gjelder forhold og hendelser under annen verdenskrig at han ikke engang finner grunn til å tenke seg litt om før han tuter med ulvene, enn si studerer

litt av det skriftlige materiale som foreligger om disse ting. Vi tenker da ikke bare på alt det dette blad har bragt opp gjennom årene og som iallfall er tilgjengelig på Universitetsbiblioteket, men for eksempel på major Kjellstrups lille bok om hvorvidt det rådet krigstilstand etter 10. juni 1940, og advokat Hartmanns klarleggelse av forholdene nordpå etter den norske kapitulasjon da general Ruge innledet et direkte militært samarbeide med den tyske okkupasjonsmakt rettet mot Sovjetsamveldet,

(Forts. side 7)

ALEXANDER LANGE:

Okkupasjonstidens likvideringer

En rystende serie, hvorav dette er artikkel nr. 27

MORDET PÅ RAYMOND COLBERG

Historien om den gang «Gulostens» frue samt hennes venninne myrdet en uskyldig mann i dyrehospitalet Chevales kjellere; for siden, med hver sin skarpslippe kniv, å drive anatomiske studier av likets kjønnsorganer.

Før den tyske okkupasjon av Norge var Siegfred Andersen, «Gulosten», kjent som en i høyeste grad kriminell person. Og da sabotasje og gangstervirksomhet ble satt igang for alvor, gikk han inn i rekkene og ble snart en skattet medarbeider.

I 1941 ble han sammen med professor Marstrander og en frk. Mimi Jørgensen arrestert av tyskerne. En

mann ved navn Raymond Colberg ble mistenkt for å ha angitt trekløveret til tyskerne. Grunnlaget for arrestasjonen var at de skulle ha vært i besittelse av våpen. Frihetsberøvelsen ble imidlertid ikke av lang varighet, idet de ble løslatt ganske snart. Gulosten og co. svor blodig hevn, og de fikk den. Det var på den tiden kjent blant mange i Oslo, at R.C. hadde bekjentskaper, som kunne skaffe matvarer til skyhøye priser. Dette ble benyttet som lokkemat til å fange «fisken». En vakker løkkelig ble «pusset» løs på Colberg. Hun fikk Colberg til å tro at hun hadde flere sekker med kaffe å selge. Partiet skulle koste 10 000 kroner. Da leveringsdagen kom, møtte Raymond Colberg opp med pengene. Under et foregivende av å invitere ham på en kjøpeskål, fikk hun lurt ham med seg inn på hospitalet. Der ble han slått ned, bundet og ut-satt for en ubeskrivelig tortur.

Kort tid etter denne ugjer-ningen, fikk Fehmer tak i en intern rapport fra Milorgs terrororganisasjon, hvorav det fremgikk at banden hadde overveid å likvidere Colberg, men ikke gjort det. Milorg kunne ikke bringe på det rene hvem som hadde utført mordet.

Mordet ble først oppklart i juli 1944 (idet fru Ingrid Andersen (Gulostens hustru), ved flere anledninger i fylla hadde skrytt av at hun

(Forts. side 8)

Demokratiet som selvvalgt tvangsstat

Av signaturen CARLOS i FRIA ORD

I det nasjonale svenske blad FRIA ORD henter vi etterfølgende artikkel av signaturen CARLOS. Vi gjengir den i norsk oversettelse.

I pleonasmen «folkedemokrati» er det skjult megen symbolikk. Hva dette «dobbelte» demokrati innebærer av frihetsberøvelse, undertrykkelse og tyranni i dettes verste former tør i dagens situasjon være oppfattet av alle innsiktsfulle mennesker. Da majoriteten helt siden Platons dager sjelden har vært innsiktsfull, så fortsetter dog propagandaen for «arbeiderstaten», som i sin virkeliggjorte folkedemokratiske form utgjør det mest utsøkte byråkratiske klassevelde som noensinne har vært etablert på vår jord.

Selv det «enkle» folkevelde — demokratiet altså — fører innen en viss tid til det motsatte av det den store masse mente det innebar. Det visste allerede Platon, men det ante ikke Rousseau. Dennes berømte verk fra år 1762 «Le contrat social ou principes du droit publique» — i vårt sprog kalt «Samfundskontrakten» — regner med en medfødt menneskelig godhet, som gir seg uttrykk i «la volonté générale» eller altså i den «alminnelige vilje». Denne alminnelige vilje oppfattes som majoritetens.

Skjønt den franske revolusjon noen årtier senere viste hva den «menneskelige godhet» i virkeligheten var verd, og skjønt den russiske revolusjon og sovjetsystemet har demonstrert hvilken forferdende masse av ondskap et løssloppet folk kan mobilisere, gjenstår i våre demokratiske samfund tesen om «folkets vilje» som det høyeste gode. Til og med når 51 % av «folket» undertrykker 49 % mener man at alt er som det skal være.

I virkeligheten har hver eneste demokratisk eller folkedemokratisk revolusjon bragt makten i hendene på et fåtall, representerende ett eller flere partier. Hvis utviklingen ikke i tide blir bremset, går den i retning flerparti-, toparti- og enpartisystem. Av sistnevnte finnes det to versjoner: den fascistiske og den folkedemokratiske eller kommunistiske. Kommunismens samfund-form har vist seg å bli et eneveldig byråkrati innen et sosialistisk samfund, hvor undersåttene savner alle «demokratiske» rettigheter. Slik biter utviklingen seg

selv i halen, skjønt de som ennå ikke har løpt linen ut ikke oppfatter det. I denne situasjon befinner for tiden våre vesteuropeiske demokratier seg. Folkevilje, frihet og likhet er fremdeles ord med appell, og da folkevilje og frihet i det siste synes å ha kommet i konflikt med hverandre, understreker man likheten enda sterkere.

Engelskmennene sier som kjent bare du til sin gud. Sveriges frie bønder sa i forgangen tid du til sin konge. I våre dager har Olof Palme gitt hele det svenske folk det uhørte privilegium fritt å si du til sin statsminister. Bolsjevikene fant tidlig på dette knepet: skjønt Bresjnev innen sitt folk er mektigere enn hva keiser Augustus var blant romerne, får hver eneste bolsjevik, hvor fattig og elendig han enn er, lov til å kalle lederen for «kamerat». Hvem trenger da brød, eller bare en noenlunde konjunktur?

*

Ved et nærmere studium av det demokratiske samfund forbauser man seg over at det «enkle folket» via sine representanter strever etter å gjøre livet så innviklet som mulig for undersåttene. Oversåttene lider mindre under de kompliserte og ofte motstridende lovene, for dels har de sekretærer som ordner det meste for dem, dels sees det i deres tilfelle lettere gjennom fingrene.

Blant de mest eiendommelige foreteelser er den stigende skattebyrden. I middelalderen gjorde folk opprør hvis tienden ble overskredet, idag lar folk med relativt små inntekter seg beskattede opptil 30 og 50 %. I visse av våre vestlige demokratier kommer i tillegg en formueskatt slik at totalskatten overstiger 100 % av inntekten.

Folkerepresentantene og byråkratiet, hvis levestandard på folkets bekostning stadig stiger, vil gjøre gjeldende at størsteparten av den hårde beskatningen skyldes inntektsoverføringer til de mindre bemidlede. Visselig skjer det i noen utstrekning, men ingenlunde for den største delens vedkommende, og inntektsoverføringen er sjelden direkte. De oppslukes vanligvis av et overbyråkratisert velferdssystem, hvor de ansatte utgjør nummer en og de ofte hundsete «kundene» nummer to.

I visse vestlige land er dessuten selve selvangivel-

(Forts. side 8)

Den norske Legion i hvilestilling bak Leningradfronten. Solkorset man har laget i sanden gir vel et inntrykk av det politiske sinnelag, medlemskap eller ikke medlemskap i NS.

Hewins om Hayes - -

(forts. fra side 1)

propagandateser fra krigsårene. Ingen, bortsett fra hans uangrende faddere og de blindt indoktrinerte, vil være tilfredse.

La oss da glemme Hayes's 100 sider med systematiske fordommer og undersøke hans beretning om 9. april objektivt.

Efter å ha ofret 209 sider på å etablere Quisling som en vedvarende forræder som oppnådde alt han arbeidet for da tyskerne bemektiget seg Norge, overser Hayes faktisk Quislings oppdukken som en *deus ex machina* kl. 7.32 aften i Oslo radio 9. april 1940.

Om Hayes plutselige endring i det han legger vekt på skyldens naivitet eller schizofreni, samvittighetskvaler, vekten av sant bevis eller akademiske prinsipper er uklart. Kanskje hans motivering var blandet. Eller kanskje han skiftet mening midt under de syv års arbeide, etter å ha besøkt Norge og merket seg den voldsomme debatt der om Quisling og ansvaret for den norske fiasko i sin alminnelighet. Hvis så er tilfelle, så burde de 29 sider som bygger dr. Aall opp som Quislings onde ånd og faktisk hele kapittel 4 («Before the invasion») ha vært renset ut.

Imidlertid vil kapittel 6 («The first Quisling Administration») gi Quislings understøttere noen trøst, men hans fiender ingen.

Nøkkelsetningen finnes på side 212: «På norsk side var det et politisk vacuum» — en situasjon som the Establishment flittig har benektet og avvist med lovens hjelp (Løbergsaken). Det hevdes fremdeles at den norske regjering fortsatt eksisterte og utøvet myndighet over nasjonen fra 9. april 1940 til den vendte tilbake fra England i 1945 — en semantisk og juridisk umulighet hvis det i virkeligheten var et vacuum eller interregnum.

Vacuumet inntrådte ifølge Hayes fordi «det hadde kommet en mengde advarsler» (Jeg har regnet opp 25 advarsler før 9. 4. 1940. R.H.) om den tyske invasjon, men «den norske regjering forble paralyisert.» Kl. 2.35 morgen den 9. april «fortalte Koht Sir Cencil Dormer (britisk minister) at Norge var i krig med Tyskland, men på det tidspunkt hadde han fremdeles bare beordret delvis mobilisering» (side 211) — hemmelig, gjennom posten, effektiv etter 3 dagers forløp (unevnt). Da «bestemte regjeringen seg for å erklære Oslo for en åpen by — og ga således opp alt håp om

å gjenvinne politisk kontroll i den sør-østre del av landet» — og alle nøkkelsteder sør for polarsirkelen (unevnt).

«Regjeringen — — var ute av stand til å kringkaste» heter det på side 212, hvilket er unøyaktig. Oslo radio ble holdt åpen hele natten og forsvarsministeren, oberst Ljungberg, forble i hovedstaden lenge etter at Kongen og regjeringen hadde flyktet til Hamar på vei til Sverige omkring kl. 7.30 morgen.

Imens var den britiske invasjon blitt avvist (unevnt) og nordmennene fant seg sviktet, i sannhet «i et vacuum». «Regjeringen ble bare noen få timer i Hamar — idet man mente at Hamar var usikker» (side 216) og dro videre til Elverum om kvelden.

«På dette tidspunkt intervenerte Quisling» (216) etter å ha bragt på det rene at regjeringen var på flukt mot Sverige og at det eksisterte et vacuum.

Rekkevidden av hans mangel på forberedelse for denne kritiske situasjon og derfor også hans uskyld når det gjaldt hemmelig forståelse med tyskerne fremgår av Hayes's ord: «Da øyeblikket for ham kom til å nominere en regjering hadde han intet begrep om hvorledes han skulle gå frem — — De neste få timer ble brukt (sent på eftermiddagen) til å skrive ned forskjellige kombinasjoner av navn på hotellets papir og til å forsøke å tenke ut en passende form for en proklamasjon — Han kunne ikke være sikker på hva reaksjonen ville bli hos dem han nominerte. Han var ute av stand til å komme i kontakt med størsteparten av dem.» (213)

Eftersom han aldri hadde noen del i de tyske planer og fremdeles var totalt uvitende om dem da han gikk til radiostasjonen den kveld, er hans forvirring forståelig. Alt han visste var at tyskerne kontrollerte landet, at regjeringen hadde dratt avsted uten noen formell kunngjøring eller instruksjoner, at nasjonen var blitt forrådt og at det eksisterte et politisk vacuum. Et hull måtte fylles for å beholde det siste spor av norsk suverenitet mot okkupantene. Hayes kaller til og med regjeringen for «flyktninger». (217), og det var også det de var for resten av annen verdenskrig.

«Helt siden foregående desember hadde han (Quisling) regnet med at før eller senere ville en krise i de norske affærer, som følge av aktivitet fra en eller flere av de krigførende makter, bringe ham frem i forgrunnen»

og det var akkurat det som hendte. Han alene var rede til å tre frem i bresjen.

Siden hans verste fiender innrømmer at han var patriotisk, skjønt kanskje villledet, burde enhver kunne tenke seg at han utførte en offentlig tjeneste under den norske skammens time 9. april — ikke en forrædersk handling. Det var faktisk også det de notabiliteter tenkte som ble tilbake i Oslo etter at regjeringen hadde stukket av. De sa så da de 15. april dannet Administrasjonsrådet, som etterfulgte Quisling-regjeringen og utøvet myndighet i det okkuperte Norge de neste 6 måneder. Høyesterettsjustitiarius Paal Berg, skaperen av Rådet, takket virkelig Quisling for hans «patriotisme» offentlig!

Så overbevist om det politiske vacuum var de høyeste legale myndigheter i landet at de senere trosset Kongen, avskaffet forsvarsvesnet, aksepterte tyske ordrer og kalte seg selv gjentatte ganger en «regjering» eller godtok at de tyske myndigheter henvendte seg slik til dem. I september ble det kongelige hus avsatt for varigheten av annen verdenskrig av en majoritet av 82 stortingsmenn mot 48, blant hvilke NS ikke var representert.

I motsetning hertil proklamerte Quisling sin første regjering uten tilknytning til den tyske regjering, utenriksdepartementet eller Wehrmacht og ble kastet ut av dem etter seks dages forløp med hjelp av Berg & Co., fordi han ikke ville samarbeide! Hva mere er, han gjorde fem forsøk på å kalle Kongen tilbake for å oppnå en «dansk løsning» slik at det ble opprettholdt noe som liknet norsk suverenitet, gjennom Hans Hiorth (kommandør i Elverum), to ganger gjennom kaptein K.S. Irgens fra Den norske Amerikalinje, oberst Johan L'Orange og kronprinsesse Märtha (i telefon til Stockholm).

Telefonen til Hiorth fremstilles av Hayes som en list for å «fengsle» regjeringen, Irgensreisene fremstilles som et eksempel på Quislings «ufølsomhet», de andre forsøk ignoreres. Dog fortalte Quisling i en pressekonferanse at han var rede til å arbeide «i forståelse med det kongelige hus» og håpet å komme «til en forståelse med Kongen, som han personlig satte pris på.» (Side 227) Det var 12. april og med landet fremdeles efterlatt i knipe av Nygaardsvoldregjeringen, må Quislings bøtter utvilsomt tas for god fisk.

Det fremtidige Administrasjonsråd så visselig slik på det, noe som bevises ved dets tributt til Quislings «patriotisme». Berg, biskop Berggrav og andre notabiliteter i Oslo søkte jo selv samarbeide med Kongen og skjøv således Nygaardsvoldkabinettet tilside i likhet med Quisling (Side 229).

12. april søkte Kongen, stortingspresident Hambro, utenriksminister Koht og to andre ministre, ved siden av kronprinsesse Märtha, tilflukt i Sverige. Om kvelden flyktet Kongen og regjeringen hals over hode oppover Gudbrandsdalen, uten kontakt med verden, inklusive britene som forsøkte å omordne sin ekspedisjonsstyrke, og vacuumet var fullstendig. I virkeligheten forble den ute av drift inntil Koht og Ljungberg vendte tilbake til regjeringens skjulested i det nord-norske Tromsø midt i mai og de feilslagne allierte unnsetningspartier ble kalt tilbake.

Den totale kapitulasjon, undertegnet i Trondheim 10. juni på vegne av den norske forsvarssjef, general Otto Ruge, og Kongens og hans regjerings avreise for Britannia 8. juni dekkes med to linjer hos Hayes (side 255). Det siste foregivende om at den kongelige norske regjering hadde fortsatt å utøve noen effektiv myndighet i Norge etter 9. april var synlig over. Det politiske vacuum ble fysisk komplett og dette ble akseptert som en kjennsgjerning av pressen, nasjonen og Administrasjonsrådet.

Reichskommissar Joseph Terboven hadde i virkeligheten utøvet effektiv myndighet over Norge fra Narvik og sørover siden 21. april med erobrernes rett og på basis av internasjonal lov. Med den kongelige norske regjerings forsvinden i juni ble hans myndighet utvidet over hele det norske hjemland og intet av det eksilfolkene kunne pønske ut i hemmelig forståelse med den britiske og andre allierte regjeringer, endret denne situasjon før Tyskland kapitulerte i mai 1945 og de legale fiksjoner skapt i London da ble gitt lovs kraft.

De nødsforholdsregler som ble truffet først av Quisling, så av Berg, i april 1940 for å fylle det politiske vacuum var fullstendig rettfærdig gjort i anførsler i internasjonal lov, patriotisme og moral. Hvis Quisling ble myrdet ved lovens hjelp i 1945 for sin rolle 9. april 1940, skulle Berg også ha blitt henrettet for sitt initiativ denne måned, sammen med sine feller. Isteden fikk Berg Stor-korset av St. Olav — en av historiens største parodier på rettfærdighet.

Den tynne ferniss for Nygaardsvoldregjeringens fortsatte myndighet på og etter 9. april ble levert av den noksom bekjente «Elverumsfullmakten», som Hayes forkludrer med 3 linjer på side 216 og 4 linjer på side 220. I de først nevnte heter det: «Regjeringen ble bare på Hamar et par timer, i løpet av hvilke den hadde fått fullmakter som ville gi regjeringshandlinger lovlig gyldighet hvis den ble nødt til å forlate landet», d.v.s. på ubestemt tid inntil den vendte tilbake. Det er uriktig. Bortsett fra det faktum at det ikke ble stemt over forslaget, i Elverum og ikke på Hamar, forlenget det ikke regjeringens myndighet i det uendelige, men midlertidig.

Dette er klart fremstillet gjennom vitneprov i Quislingsaken og det bekreftes faktisk av Hayes på side 220, slik: «Stortinget hadde oppnevnt en delegasjon bestående av Koht, Lykke, Sundby og Mowinkel, som hadde fått mandat til å forsøke å oppnå en fredelig ordning.» Etter å ha fullført denne misjon 10. april bortfalt mandatet som det svenske Institutt for Offentlig og International Rett (1950) bekreftet. Den midlertidige natur av Elverumsfullmakten ble endelig slått fast i 1971 av ingen ringere enn den fremragende jurist, professor Frede Castberg, som var norsk representant ved den internasjonale domstol i Strassburg. (Arbeiderbladet 28. juli 1971).

Hayes's neglisjering av litteraturen om fullmakten og dette at han ikke har søkt juridisk råd om den er uunnskyldelig hvis han ærlig strevet etter objektivitet under de syv års arbeide med boken, innbefattet tre besøk i Norge, (side 363). Fullmakten ble i virkeligheten revidert av eksilregjeringen.

Hans behandling av den like viktige myte skapt omkring «den militære kapitulasjon 10. juni» (side 255) er også klanderverdig. På side 255 sier han at «Norges del i krigen sluttet midlertidig med den totale kapitulasjon av 10. juni 1940. Det var overhodet intet «midlertidig» ved den bortsett fra i uttrykk brukt i London-propagandaen, og selv i Britannia gjorde nordmenn som trakk i uniform det som frivillige og ble innlemmet i de britiske væpnede styrker.*)

*) «18. desember 1940 kom de norske styrker under den operative kontroll av Commander-in-Chief, Home Forces», sier den 13. rapport fra Chiefs of Staff Committee til Krigskabinettet, undertegnet av sjefene for the British Royal Navy (Dudely Pound), the Army (J.G. Dill) og RAF (C. Portal) — (Foreign Office file 26454).

Militært Tidsskrift om Legionen — —

(Forts. fra side 5)

og hans arvtager, daværende major Lindbäck-Larsen arbeidet iherdig for å få samarbeidet fornyet og gjort permanent helt frem til en god stund etter at NS-mannen Hagelin hadde overtatt som innenriksminister og øverste sjef også for sivilforvaltningen av det nedlagte norske forsvar.

Men la oss gjengi hva denne majoren skriver om Hales bok, fordi det så klart viser hva hjernevasken av det norske folk har ført til også hos dem der som fagfolk burde ha et videre synspunkt.

Vi siterer:

«Forfatteren meldte seg som frivillig til Den norske Legion i august 1941. Han var «legionær» i 22 måneder — frem til juli 1943. — I sin bok gir han ingen forklaring på hvorfor han og hans kamerater meldte seg til tjeneste på tysk side. Bokens siktepunkt er å skildre selve dramaet i kampene på Østfronten, krigens umenneskelighet og meningsløshet, frontsoldatenes samhold og kameratskap. Dette siste gjør han forsåvidt bra nok, troverdig og engasjerende. Nå falt det seg jo slik at Legionen ble satt inn på Leningradfronten. Et frontavsnitt mindre egnet for romantisering kan den siste verdenskrig vanskelig oppvise. Et frontavsnitt hvor all ære, heder og verdighet i dag og for all evighet tilfaller de beleirede. For-

fatteren skal ha ros for at han ikke gjør det minste forsøk på å rocke ved denne kjensgjerning.

Det var imidlertid ikke dette jeg ville oppholde meg ved, men gå tilbake til spørsmålet om hvorfor «frontkjemperne» var der i det hele tatt, selve motiveringen for deres frivillige krigsinnsats på tysk side. Spørsmålet ville neppe interessere om det bare hadde dreiet seg om noen ganske få, men når tallet ligger på mellom 5000 og 6000, og med såvidt høyt tapstall (anslagsvis 1000 falne), kan disse kjensgjerninger ikke avfeies med et skuldertrekk. Faktisk er dette så store tall i norsk målestokk at forholdet har krav på en sentral plass i vår totale okkupasjonshistorie.

Spørsmålet har ikke bare historisk interesse. Vi opererer i dag med begreper som sivilmotstand, psykologisk krigføring og mentalt forsvarsberedskap. Det skulle ligge nær å tro at av en analyse av det «grunnlagsmateriale» frontkjemperne og deres historie representerer, vil kunne trekkes konklusjoner av verdi for en eventuell fremtidig motstandskamp.

Selv om forfatteren ikke direkte omtaler sine egne motiver, gis det indirekte indikasjoner på at han ikke kunne klassifiseres som eventyrer, sosialt misanpasset eller av liknende kategori. I et avsnitt i boken refereres en samtale mellom legionærene og en tysk soldat på besøk. Man kommer inn på bakgrunnen for nordmennenes kamp på tysk side og

det synes å fremgå at det var en ideologisk bakgrunn for valget, de sidestilte seg med våre soldater i England: «De kjemper også for Norges frihet, akkurat som oss.» Hvordan den kabalen kan gå opp krever en forklaring. — Senere heter det: «Takket være sin iver etter å komme i kamp for å gjenopprette Norges soldater for motstanden ble organisert hjemme, og utålmodige etter å utrette noe for ikke å gå virkeløse hjemme, sitter de nå her ute som forrædere, til tross for at flere av dem deltok i kampene i hjemlandet, og aldri har vært NS. Alle vet at minst 50 % av dem ikke er NS, men at de alle kjemper for et nytt og ærerikt Norge og et sterkt Europa.» — Dette uttrykkes etter at en legionær har vært hjemme på permisjon og blitt møtt av sine landsmenns forakt.

Som sagt — boken gir intet svar, men kanskje en forsker blir interessert i å bringe klarhet over disse forhold?

Forfatteren ble etter krigen dømt til 7 års tvangsarbeide, men allerede i 1949 ble han benådet og løslatt. Han satt i Gulskogen leir og hadde samme køye som han var blitt tildelt som nyvervet rekrutt i Waffen SS.

Hvorfor slapp frontkjemperne ut så tidlig? Ett eller annet sted er vel begrunnelsen for dette å finne, og jeg ser dette spørsmål i sammenheng med det første.

Dette er mindre en anmeldelse enn en rekke kommentarer i forbindelse med det stoff som behandles. Men la det være sagt til slutt at boken utvilsomt har sin «egenverdi», — kjensgjerninger — om aldri så ubehagelige — bør ikke forbigås i stillhet. Svein Halse gir et troverdig bilde av den norske soldat i tysk uniform.

Her foreligger det, som en oppmerksom leser vil se, meget vrøvl og ufordøyet leggendestoff som i stor grad skyldes manglende kunnskaper om de faktiske forhold, og det er jo ilde hos en som vil være anmelder av en slik bok.

La oss arrestere noe av det ukorrekte:

Det er naturligvis meget sant i dette at forsvarerne av Leningrad gjorde en usedvanlig ærerik innsats, men hvis majoren dermed vil ha slått fast at det ingen militær heder kunne falle på en norsk avdeling som deltok på tysk side i de harde kampene og med livet som innsats så er han nok på villspor. Når det gjelder den rent militære innsats, offerviljen og taperheten, så var det såvisst nok av heder og ære under kampene om Leningrad til at begge sider kan få sin del. Men regner man, slik majoren åpenbart gjør, den legende for gudens sanning at Sovjetsamveldet ble skammelig og uten grunn

overfalt av Hitler, stiller saken seg naturligvis annerledes. Det faktiske forhold var jo imidlertid at her, som når det gjaldt invasjonen i Norge, kom tyskerne bare med et nødrip sine motstandere i forkjøpet. Tyskland måtte slå til mot Sovjetsamveldet hvis det ikke i neste omgang skulle bli overrendt av de russiske masser. Og forsvarerne av Leningrad var en del av det Sovjetsamveldet som selv bragte seg i konflikt med Tyskland. At de også fikk sin del av krigens gru og redsler var vel da rimelig nok.

Men, la nå det fare. Viktigere er majorens funderinger over hvorfor så mange frontkjemper meldte seg til innsats på østfronten. Hvis han hadde studert nærmere det som skjedde da Norge kapitulerte som krigførende stat 10. juni 1940 og den nærmeste tid etterpå, f. eks. i artikler eller bok av advokat Sverre Hartmann — som jo ingen NS-mann var, men tvertimot tok del i «rettsoppjøret som efterforsker — så ville det kanskje gått en prås opp for ham om bakgrunnen for at så mange unge norske menn meldte seg til krigstjeneste på tysk side da det røde spøkelse igjen dukket truende opp på østhimlen. Selv general Ruge og de norske offiserer i ledelsen dengang lot den nettopp avsluttede krig med Tyskland gå over i et militært samarbeide med den tidligere motstander av frykt for Sovjetsamveldet. Det ble dengang drevet offentlig verving nordpå for å skaffe nye mannskaper til den norske grensevakt, som via fylkesmannen og hans militære adjutant Lindbäck-Larsen sto under tysk kommando.

Og hadde majoren sett litt utenfor Norges og Englands grenser, så hadde han kanskje blitt grepet av ny forundring, og dengang over at så mange unge danske menn, nederlendere, belgiere, franskmenn og andre på samme vis meldte seg for å kjempe mot den røde fare sammen med den eneste makt som kunne avverge den: Tyskland. Det var til sammen en hær på bortimot 100 000 mann.

Og eftersom majoren sikkerlig er tilhenger både av NATO og av norsk deltagelse i EF, så ville han kanskje kunne lure litt på om ikke denne frivillige deltagelse med livet som innsats i felles kamp mot en truende fare for Europa også var et slags NATO fra dengang. Kanskje disse unge menn fra Norge og fra resten av Europa — med England som eneste unntagelse — også drømte om et samlet Europa som deres innsats skulle bane veien for? Og da nok et

Europa av en ganske annen støpning enn det forretningseuropa man nå bygger sammen.

Det bør vel også gjøres en anmerkning ved det tall på frontkjemperne majoren oppgir og som en lite orientert leser må ta for deltagelse bare i Legionen. Tallet 6000 — som ellers er noe lavt regnet — angir det samlede antall norske frontkjemper og da Legionen aldri oversteg en bataljon i styrke kan majoren selv regne ut at storparten av frontkjemperne tilhørte andre avdelinger enn Legionen og følgelig gjorde innsats på andre avsnitt enn Leningradfronten. De deltok i noen av annen verdenskrigs hårdeste og mest blodige slag og de høstet overalt anerkjennelse og fikk hyppig omtale i dagsbefalinger.

«Hvordan den kabalen (nemlig at frontkjemperne så på den innsats de selv gjorde og den «våre soldater i England» gjorde (og den var sannelig beskjeden nok når man ser bort fra flyverne) som en likeverdig innsats for Norges frihet) kan gå opp krever en forklaring» skriver majoren. Vi har delvis gitt den foran. De unge menn så som Nasjonal Samling og vide kretser utenfor dette parti Norges krig som avsluttet. De hadde ingen skyld i den katastrofe som hadde rammet landet og gitt oss status som okkupert område. Det var ene og alene regjeringens ansvar, og den reddet seg selv vekk fra ruinene og okkupasjonen. Det kunne ikke så mange andre gjøre. Spørsmålet var da hvorledes Norge skulle kunne få sin frihet igjen etter at annen verdenskrig sluttet. Det så i 1941 ut som om Tyskland ville vinne verdenskrigen og Norge hadde fått forsikringer om at man iallfall minst ville få igjen den selvstendighet som vi idag har NATO, og langt mere enn vi vil få i EF, etter en tysk seier. En trussel mot Norge i denne sammenheng var bare Sovjetsamveldet. Folk som hadde dette syn og som i likhet med general Ruge og hans menn så på den røde hær som den farligste trussel mot et selvstendig og udelte Norge, kunne altså best gjøre en innsats for Norges frihet gjennom innsats på tysk side mot Sovjetsamveldet. På den annen side forsto de jo at folk som var overbevist både om at England ville seire tilslutt og at Sovjetsamveldet ingen onde hensikter hadde mot Norge eller norsk territorium ville skaffe Norge friheten ved å gjøre frontinnsats på britisk side. De så nok på en slik oppfatning som fåpelig, men de respek-

(Forts. side 2)

Under krigen, befrielsen og etterpå kom det uriktige i Londons syn på kapitulasjonen i konflikt med sovjetisk, svensk og annen oppfatning. Det kompliserte også britisk og fri norsk diplomati gjennom hele perioden.

Selv Hayes synes å bli klar over at noe er galt med hans tilfeldige versjon. For han sier på side 289: «Sommeren 1943 ble det klart at de allierte betraktet den norske Quisling-regjering som en fiende, slik at Norge øyensynlig var i den underlige situasjon å være i krig med både aksemaktene og de allierte makter.»

I virkeligheten var ingen av disse «Norges» «i krig» etter 10. juni 1940 før Quisling i august 1943 erklærte at «det eksisterer krigstilstand i Norge som følge av at Sovjetsamveldet og dets allierte ved å angripe norsk territorium og norske borgere — — — det tyske rike og dets allierte.»

Selv denne tese kan diskuteres. For som Quislings sjøfartsminister, kaptein K. S. Irgens pekte på: «Norge var ikke alliert med Tyskland, heller ikke var det i krig med de allierte.»

Hva nå enn den legale si-

tuasjon kan ha vært fra august 1943 og fremover, så opphørte Norge å være «i krig» i juni 1940, og sluttet en våpenstillstand slik handlingene til den kongelige norske regjering og Administrasjonsrådet viste og som Internasjonal lov bekrefter.

Under disse omstendigheter kan ikke Quisling ha begått høyforræderi eller fortjent dødsstraff ifølge norsk militær straffelov da han dannet sin annen regjering 1. februar 1942 med godkjennelse av høyesterett. Norge var da i fred med de allierte og aksemaktene, trass i at den maktesløse norske eksilregjering ga det utseende av noe annet. Som Hayes sier sluttet ikke britene seg til deres gjesters påstand før sommeren 1943.

Elverumfullmakten og Trondheimskapitulasjonen er vitale når det gjelder Quisling-historien, noe massiv litteratur og rettstvist i Norge viser, men Hayes behandler begge stridsspørsmål en passant og øver således grov urett mot sitt emne.

Imidlertid byr boken på erstatning.

(Fortsettes)

Likvideringene —

(Forts. fra side 5)

hadde vært med på å drepe Colberg. Dette kom i form av rykter sikkerhetspolitiet for øre, og så begynte snellen å rulle. Tyskeren Fichter fikk saken til etterforskning, og det ble foretatt arrestasjoner, og forhøret av de arresterte bragte en full og hel tilståelse for dagen. Selv de garvede folkene på Terrassen grøsset, da detaljene kom frem.

Under omstendigheter som jeg her ikke skal komme nærmere inn på, har jeg kommet i besiddelse av en rapport; satt opp under forhørene av de skyldige. «Primus-motor» i hele denne forferdelige historien, var fru Ingrid Andersen. Hun sier bl.a.: «Da vi fikk lurt Colberg inn på Cheval, slo Siegfred ham ned med en hammer; ikke hardere enn at han våknet etter en stund. Mannfolkene bandt ham og kneblet ham. Vi slepte ham ned i kjelleren og der lempet vi ham opp på et bord, og bandt ham fast til bordplaten. Vi hadde svoret hevn for hans simple angiveri. Siegfred var mest stemt for å skyte ham, men jeg nektet. Den straffen var altfor lemfeldig. Der han lå på ryggen med hender og føtter lenket til bordplaten, utgjorde han et ypperlig mål. Jeg tok derfor fire kniver og korsfestet ham. Han vred voldsomt på seg, men kunne ikke komme løs. Skrike kunne han heller ikke. Jeg hadde selv kneblet ham. Da han hadde ligget slik omtrent en time, tok Siegfred over behandlingen. Han tok et kort jernrør og slo Colberg istykker. Hvert eneste ben ble knekket eller splintret. Etter ca. en time døde han. Min venninne og jeg tok da hver vår kniv og skar av kjønnsorganet og undersøkt dette. Var jo litt nyssgjerrig etter å se hvordan en fremmed mann var utrustet mellom benene. Jeg ble ikke imponert. Siegfred var bedre. Etterpå så kuttet vi kadavret i småstykker som en gris, stappet det i en sekk og slengte den ned i en kum. Der lå det til neste dag. Da kjørte Siegfred det bort; dumpet det i Akerselven og ferdig med det.»

På grunn av mordets bestialske karakter, ble denne saken behandlet av standretten, og resultatet var dødsdom. Fru Ingrid Andersen ble sammen med 5 andre skutt av Sonderkommando Hans i nærheten av Grini, i juli 1944.

Hennes lik ble funnet i 1945, og var blant dem som lå på utstilling mens landsvikfanger måtte paradere forbi.

Nå er i grunnen denne hi-

EKSPRESIDENT LÜBKE DØD

Den tidligere tyske president Lübke, som også hadde en noe tvilsom «god-tysker»-fortid, er avgått ved døden. Lübke red på at han i 1933 satt arrestert en tid, men virkeligheten var jo en noe annen, nemlig den at han etter en kort tid meget vel tilpasset seg Det tredje Rike.

Demokratiet —

(Forts. fra side 5)

ses- og skatteinnfordrings-systemet latterlig innviklet. Det er mulig at Finland her innehar rekorden: tar vi et eldre par med folkepensjon, som fremdeles forføyer over en byleilighet, en mindre sommervilla og en liten rentinntekt som eksempel, så må skatterater erlegges 70 ganger pr. år. Knappt halvparten av dette avdras automatisk, for resten må man selv notere og passe på forfallsdagen. Oversittes disse, blir det rente på rente etter 12 % på forfalne rater.

Under slike forhold må de fleste enker, men selv fraskilte eller overhodet alle medborgere som er ubevandrede i skatteteknikken anvende advokater eller andre jurister både til selvangivelsen og den løpende beskatning. Honorarene for dette utgjør hovedinntektskilden for de mindre advokater i våre land. Det kan også noteres at den såkalte forbrukskreditten fra bankene for en stor del anvendes til skattebetaling.

Skjønt praktisk talt hele folket lider under det demokratiske beskatningsvanviddet og skjønt parlaments- og kommunevalg ansees å være fri, finnes det ingen tanke på at det kan istandbringes en forandring. Dette gir en tankevekker.

Et annet beslektet problem utgjør inflasjonen. Bortsett fra en mindre krets «jobbere» er ingen medborger interessert i den pågående pengeverdiminkingen.

Historien ferdig. Det gjenstår bl.a. å tilføye: Hennes mann: Siegfred Andersen, fikk aldri sin straff. Hans forhold under og etter okkupasjonen er så typisk for en bestemt gren av menneskeheten, at jeg skal ta det som et emne for en annen artikkel.

Vennlig hilsen G.K.

PS.: Fru Ingrids navn står på æresbautaen på Grini. Fortjener hun det?

Han arbeidet bl. a. under annen verdenskrig ved raketbasen i Peenemünde, og hans motstandere beskyldte ham for litt av hvert «nazistisk» i den sammenheng. Som tysk president i Rest-Tyskland ble den tidligere kristeligdemokraten (og «nazisten, som mange sa) så radikal at han etter å ha lagt frem en

Folket selv vil ingenlunde ha inflasjon, men folkets representanter sørger for at denne fortsettes år etter år, til og med ofte med økende hastighet. Hvorfor sender «folket» slike representanter til sitt parlament? Gåten er stadig uløst, men ett er sikkert: noen slutt på inflasjonen i vesterlandene får vi ikke, skjønt hver eneste regjering formelt erklærer at den er mot pengeforringelsen.

Meget tyder på ren folkefordumming — ofte drevet via fjernsyn og radio — men enda mere på at folket trass i den demokratiske regjeringsform har meget mindre å si i våre samfunn enn det tror. Politikere og byråkrater sitter stadig sikrere på sine taburetter — de sistnevnte til og med helt fastlimte. Den bevegelsesfrihet politikere i Vest-Europa fremdeles kan ha, har i folkedemokratiene for sikkerhets skyld allerede blitt fjernet: her får nemlig bare de høyere byråkrater overhodet beskjefte seg med politikk. Fri politikere eksisterer ikke — like lite som fri bedrifter.

Bak kulissene forsøker man imidlertid via en fortløpende byråkratisering å nærme demokratiene til folkedemokratiene. Man håper til og med på sosialdemokratisk hold på en «revolusjonsløs» overgang når alt er moment. En slik prosess — til en viss grad virkeliggjort i Chile — skulle la dem forbli ved makten som har istandbragt forandringen. Innen det gamle sovjetsystem ble denne krets i reglen et hode kortere.

Det demokratiske velferdssystemet går dessverre mere og mere ut på å la de ansatte tre frem som det primære skiktet, mens «folket» representerer supplikantene, som påtvinges forskjellige regler og dessuten i god tid skal læres opp til å vise folkeskikk. Til og med innen det private næringsliv merker man denne tendens når det gjelder de tallrike «mindre» kundene. Innen det etterstrebede sosialistsamfundet, som er iden-

«landbruksreform» fikk tilnavnet «Røde Lübke».

SOVJET VIL BYGGE ZEPPELINERE

Luftfartstidsskriftet «Sputnok» i Moskva skriver at Sovjet nå vil bygge en flåte av zeppelinere i turismens og lufttransportens tjeneste. Zeppelinere er vesentlig sikrere enn moderne fly, heter det, og de trenger hverken start- eller landingsbaner. De vil kunne utføre transport av tung last over kortere avstander mere praktisk og økonomisk enn stortransportflyene. Katastrofer som den med «Hindenburg» (som faktisk gjorde slutt på Tysklands bruk av zeppelinere) regner man idag knapt med etter at man kan produsere en eksplosjonssikrere heliumgass.

«BORMANN» VISTE SEG Å VÆRE EN JØDE!

Også norske aviser har bragt meldinger om at nå var Bormann arrestert igjen, denne gang av det kolumbianske politi, 72-åringen som ble arrestert for å være Bormann kalte seg Ehrman, alias Hartmann. Og alle «kjennetegn» på en ondartet «nazist» var tydeligvis tilstede: den gamle mann stammet fra Tyskland, han bodde sammen med en indianerinne (jevnfør arierteorien) og var væpnet med en bøsse. Og han var naturligvis «forbløffende lik» Martin Bormann. Den arme mann ble puttet i fengsel i Bogota, men brøt her fullstendig sammen. Han skrek uavlatelig: «Jeg er en eventyrlysten jøde som har bodd her i 40 år.» Da riktigheten av dette utsagn tilslutt ikke lenger lot seg undertrykke, ble Ehrmann, alias Hartmann, satt på frifot. Vi tipper at han fremtidig ikke vil opptre så «nazistisk» og at han vil skille seg av både med indianerinnen og den gamle bøsken. Slik at han ikke oftere får Simon Wiesenthal og hans kolleger på nakken.

tisk med det sovjetiske, blir velferdskontrollen stadig større: pass, valuta, bevegelsesfrihet og daglig sysselsetting hører da endog til de rettigheter som det på enda mere innviklede skjemaer må søkes om og som bare bevilges de mest retroende. Demokratiet har bitt seg selv i halen, og den nye middelalder gryr.

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Karl Johansgt. 23 — IV, tilv.
Telefon 33 49 00

Folk og Land i løssalg:

FOLK OG LAND kan kjøpes i løssalg følgende steder: OSLO:

Narvesens butikk, Stortingsgt.
Narvesens kiosker, Østbanen, Vestbanen og i Stortingsgaten
Eli ma, Ole Vigsst. 12
Bladets ekspedisjon

FREDRIKSTAD:

Narvesens kiosk, Blomstertorget

MO I RANA:

Narvesens kiosk, Langmohei

MOSS:

Narvesens kiosk, Sparebanken

BODØ:

Narvesens kiosk, Royal-Sentr.

TRONDHEIM:

Madsens Bladforretning, Olav Tryggvassonsgt. 47

Narvesens kiosk, Nordregt. 4

DRAMMEN:

Narvesens kiosk, Bragernes Torg

STAVANGER:

Narvesens kiosk, Arneageren

SAUDA:

Narvesens kiosk, Triangelbyg.

FAUSKE:

Narvesens kiosk

HOLMESTRAND:

Narvesens butikk, Torget

BERGEN:

Narvesens butikk, Oasen

Butikkcenter

Narvesens kiosk, O. Kyrres gt.

KRISTIANSAND S.:

Kiosken Borsparken

SVOLVÆR:

Svolvær Bykiosk

Vi antar gjerne kommisjonærer på steder hvor vi ikke er representert. Henvendelse bladets ekspedisjon.

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4

Telefon 37 76 96

Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontoret stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser 1972:

Kr. 60,— pr. år, kr. 30,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet: kr. 35,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 70,— pr. år, kr. 35,— pr. halvår.

Bruk postgironr.: 16 450

Løssalg kr. 2,—

Utgiver A/S FOLK OG LAND

Viking Boktrykkeri, Oslo